

Otso-näyttely

7.-9.-lk **Opettaja**

Nimi: _____

1. Tarkastele kivikauden ja nykypäivän ruokaympyröitä. Mitä eroavaisuuksia löydät ja mistä erot johtuvat?

Kivikaudella ihmiset olivat metsästäjä-keräilijöitä, ruoka koostui täysin metsän ja veden antimesta, joita saatiin joko keräilemällä tai pyydystämällä. Nykyisin lihan ja kalan määrä on ruokaympyrässä paljon pienempi. Ruoka on pitkälle jalostettua ja monipuolista.

Maanviljelyksen ja karjatalouden ansiosta vihannesten ja hedelmien, vilja- ja palkokasvien sekä maitotaloustuotteiden määrä on suuri. Nykyisessä ruokaympyrässä on myös liiallisesti nautittuna ongelmallisia ruoka-aineryhmiä, kuten alkoholi, sokeri ja rasvat.

2. Karhuun liittyy paljon uskomuksia. Karhun sekä pelättiin että kunnioitettiin, eikä sen nimeä haluttu sanoa ääneen. Karhulle keksittiin erilaisia peitenimiä, kuten otso, mesikämmen ja kontio. Tutustu karhuteatteriin ja selvitä, mitä olivat karhupeijaiset ja miksi niitä järjestettiin.

Karhupeijaiset olivat juhlat, jotka järjestettiin metsästetyn karhun kunniaksi. Karhun uskottiin olevan taivaallista alkuperää, vanhojen loitsurunojen mukaan karhu on syntynyt Otavan tähtikuviossa. Peijaisten tarkoituksena oli lepytellä karhun henkeä lauluin ja leikein. Peijaisissa karhun liha syötiin ja lopuksi karhun kallo ripustettiin mäntyyn roikkumaan. Hongasta karhun henki pääsi palaamaan takaisin taivaalliseen alkukotiinsa.

3. Susi on perinteisesti ollut pelätty ja myös vihattu eläin. Nykypäivänäkin susikeskustelu herättää paljon tunteita. Susi on Suomessa suojeltu ja sitä ei saa metsästää. Susia on Suomessa nykyisin noin 300. Mieti, miksi sutta on Suomessa jopa vainottu?

Susi voi hyökätä karjan kimppuun ja vielä 1700- ja 1800-luvuilla ihmisiäkin kuoli susien suuhun. Viimeinen suden ihmisuhri on vuodelta 1881, mutta pelko susia kohtaan on jäänyt ihmisten mieliin ja susista on kerrottu paljon pelottavia tarinoita. Saduissakin sudet ovat usein pahiksia.

Susilla ei 1800-luvulla ollut paljon luontaisia saaliseläimiä, kuten hirviä ja peuroja, joten ne joutuivat turvautumaan muuhun ravintoon. Nykyisin susivahingot ovat jälleen lisääntyneet, kun susien reviirit ovat tulleet lähemmäs taajama-alueita ja tiiviisti asuttua Etelä-Suomea.

4. Turkiskauppa oli Suomen ensimmäistä ulkomaankauppaa. Erityisesti orava oli tärkeä saalis. Vuonna 2023 oravia metsästettiin noin 8 800 kappaletta. Kuinka paljon oravia on enimmillään saatu Suomessa saaliiksi yhden vuoden aikana?

Oravia saalistettiin 1900-luvun alussa enimmillään yli 2,5 miljoonaa vuodessa.

5. Mitä sellaisia metsästysmuotoja löydät Otso-salista, jotka eivät enää nykyään ole sallittuja. Ota vähintään kolmesta (3) löytämästäsi metsästysmuodosta kännykällä kuva. Pohdi myös, miksi ne ovat nykyisin kiellettyjä.

Esimerkiksi ketun myrkkypyynti, jalkaraudat, hyljeraudat, peura- ja susikuopat, lintuansat, ym. Myrkkijä ja jalkarautoja on pidetty liian julmina ja kipua aiheuttavina. Lintuansat kiellettiin, jotta lintuja ei saalistettaisi liikaa.

